

Loi du 1er mars 2000 créant un Institut des juristes d'entreprise

(telle que modifiée notamment par la loi du 19 mai 2010, la loi du 14 mars 2023 et la loi du 7 avril 2023)

Wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor Bedrijfsjuristen

(zoals gewijzigd onder meer bij wet van 19 mei 2010, wet van 14 maart 2023 en wet van 7 april 2023)

CHAPITRE I. - Dispositions générales.

Article 1. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2. Il est créé un Institut des juristes d'entreprise, ci-après dénommé "l'Institut", et jouissant de la personnalité civile. Le siège de l'Institut est établi dans la Région de Bruxelles-Capitale.

L'Institut a pour mission :

- de dresser la liste de ses membres;
- d'établir les règles de déontologie régissant l'activité de juriste d'entreprise et d'en assurer le respect;
- de promouvoir l'activité de juriste d'entreprise;
- d'assurer l'organisation et la supervision de la formation de ses membres;
- de veiller au respect des valeurs fondamentales de la profession, à savoir l'indépendance intellectuelle, la loyauté, la compétence et la confidentialité;
- de soutenir ses membres dans l'exercice de leur profession;
- de prendre toutes les initiatives et mesures utiles pour la défense des intérêts de la profession;
- d'exprimer, d'initiative ou à la demande d'autorités publiques ou d'institutions publiques ou privées, des avis sur les matières faisant l'objet de sa compétence.

L'Institut peut acquérir, à titre gratuit ou onéreux, tous biens utiles à l'exécution de ses missions.

Art. 3. Les organes de l'Institut sont :

- 1° l'assemblée générale;
- 2° le conseil;
- 3° la commission de discipline;
- 4° la commission d'appel.

HOOFDSTUK I. – Algemene bepalingen.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. Er wordt een Instituut voor bedrijfsjuristen opgericht, hierna "het Instituut" genoemd, dat rechtspersoonlijkheid bezit. De zetel van het Instituut is gevestigd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het Instituut heeft tot taak :

- de ledenlijst op te stellen;
- de deontologische regels van het beroep van bedrijfsjurist vast te stellen en toe te zien op de naleving ervan;
- mee te werken aan de verdere uitbouw van de activiteiten van bedrijfsjurist;
- de opleiding van zijn leden te organiseren en er op toe te zien;
- over het respect van de fundamentele waarden van het beroep te waken, zijnde de intellectuele onafhankelijkheid, de loyaliteit, de bekwaamheid en de vertrouwelijkheid;
- zijn leden te ondersteunen in de uitoefening van hun beroep;
- alle initiatieven en maatregelen te nemen die nuttig zijn voor de behartiging van de belangen van het beroep;
- adviezen te geven over materies die tot zijn bevoegdheid behoren, hetzij op eigen initiatief, hetzij op aanvraag van overheidsinstanties of van openbare of particuliere instellingen.

Het Instituut kan alle goederen die het voor de uitvoering van zijn taken nuttig acht, om niet of onder bezwarende titel verwerven.

Art. 3. De organen van het Instituut zijn :

- 1° de algemene vergadering;
- 2° de raad;
- 3° de tuchtcommissie;
- 4° de beroepscommissie.

CHAPITRE II. - Des juristes d'entreprise.

Art. 4. § 1er. L'Institut confère la qualité de membre de l'Institut des juristes d'entreprise à toute personne physique qui en fait la demande et qui remplit les conditions suivantes :

1° être titulaire du diplôme de docteur, de master ou de licencié en droit ou en notariat, ou d'un diplôme étranger équivalent;

2° être liée, par un contrat de travail ou un statut, à un employeur exerçant en Belgique, dans le secteur public ou privé, une activité économique, sociale, administrative ou scientifique. Cet employeur est une entreprise, une fédération d'entreprises ou un organisme doté de la personnalité juridique;

3° fournir, en faveur de cet employeur, des entreprises ou des organismes qui lui sont liés, des fédérations d'entreprises ou des membres de ces fédérations d'entreprises, des études, des consultations, rédiger des actes, donner des avis relatifs à l'évaluation de la situation juridique et prêter assistance en matière juridique;

4° assumer principalement des responsabilités se situant dans le domaine du droit;

5° exercer la profession de juriste d'entreprise en toute indépendance intellectuelle.

§ 1er/1. Par dérogation à la condition prévue au § 1er, 2°, concernant la liaison par contrat de travail ou statut à un employeur, la qualité de membre de l'Institut est également conférée à une personne physique qui est membre de l'organe de direction d'une personne morale, pour l'exercice de la profession de juriste d'entreprise au sein de cette personne morale, si la loi interdit que ce membre exerce ce mandat de direction par le biais d'un contrat de travail.

§ 2. Les demandes sont adressées au conseil de l'Institut, dans les formes et aux conditions arrêtées conformément au règlement d'ordre intérieur de l'Institut.

Art. 5. Les avis rendus par le juriste d'entreprise, au profit de son employeur ou, dans le cas visé à l'article 4, § 1er/1, au profit de son donneur d'ordre et dans le cadre de son activité de conseil juridique, sont confidentiels. Cette confidentialité couvre également la correspondance interne qui contient la demande d'avis, les correspondances internes échangées au sujet de cette demande, les projets d'avis ainsi que les documents internes établis en préparation de l'avis.

HOOFDSTUK II. – De bedrijfsjurist.

Art. 4. § 1. Het Instituut kent de hoedanigheid van lid van het Instituut voor bedrijfsjuristen toe aan elke natuurlijke persoon die er om verzoekt en aan de volgende eisen voldoet :

1° houder zijn van het diploma van doctor, master of licentiaat in de rechten of in het notariaat of van een gelijkwaardig buitenlands diploma;

2° verbonden zijn, door een arbeidsovereenkomst, of een statuut, aan een werkgever die in België, in de publieke of private sector, een economische, sociale, administratieve of wetenschappelijke activiteit uitoefent. Deze werkgever is een onderneming, een ondernemingsverbond of een instelling met rechtspersoonlijkheid;

3° ten behoeve van deze werkgever, van de ermee verbonden ondernemingen of instellingen, van de ondernemingsverbanden of de leden van die verbonden, studies en adviezen verstrekken, akten opstellen, advies geven betreffende de bepaling van de rechtspositie en bijstand verlenen op juridisch vlak;

4° in hoofdzaak verantwoordelijkheid op juridisch vlak dragen;

5° het beroep van bedrijfsjurist in volle intellectuele onafhankelijkheid uitoefenen.

§ 1/1. In afwijking van de in §1, 2°, gestelde voorwaarde met betrekking tot de verbondenheid door een arbeidsovereenkomst of statuut aan een werkgever, wordt de hoedanigheid van lid van het Instituut ook toegekend aan een natuurlijke persoon die lid is van het bestuursorgaan van een rechtspersoon, voor de uitoefening van het beroep van bedrijfsjurist binnen die rechtspersoon, indien de wet verbiedt dat dit lid deze bestuursopdracht uitoefent door middel van een arbeidsovereenkomst.

§ 2. De aanvragen worden gericht aan de raad van het Instituut in de vorm en onder de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig het huishoudelijk reglement van het Instituut.

Art. 5. De door de bedrijfsjurist verstrekte adviezen, ten gunste van zijn werkgever of, in het in artikel 4, § 1/1, bedoelde geval, ten gunste van zijn opdrachtgever en in het kader van zijn functie van juridisch raadsman, zijn vertrouwelijk. Deze vertrouwelijkheid strekt zich eveneens uit tot de interne correspondentie die een verzoek om advies bevat, de interne correspondentie die wordt gevoerd over dat verzoek, de ontwerpadviezen en de interne documenten die worden opgesteld ter voorbereiding van het advies.

Art. 6. Nul ne peut porter le titre de juriste d'entreprise s'il ne remplit les conditions visées à l'article 4 et s'il ne s'est vu conférer par l'Institut la qualité de membre de l'Institut et l'autorisation de porter le titre de juriste d'entreprise.

Toute infraction à l'alinéa qui précède est punie d'une amende de deux cents francs à mille francs.

CHAPITRE III. - De la gestion et du fonctionnement de l'Institut.

Section 1. - De l'assemblée générale.

Art. 7. § 1er. L'assemblée générale de l'Institut est composée des personnes inscrites à la liste des membres de l'Institut. Elle est présidée par le président du conseil.

§ 2. L'assemblée générale désigne les membres du conseil et les membres de l'Institut appelés à siéger en commission d'appel.

Elle désigne également, en dehors des membres de l'Institut, un expert indépendant chargé de la vérification de l'inventaire et des comptes. Cet expert est désigné pour un terme de trois ans, renouvelable.

L'assemblée générale approuve le compte annuel des recettes et des dépenses, donne décharge au conseil de sa gestion et à l'expert de son contrôle, délibère sur tous les objets pour lesquels la présente loi et les règlements lui attribuent compétence.

Sur proposition du conseil, l'assemblée générale arrête le montant des cotisations, le règlement d'ordre intérieur et les règles de déontologie de l'Institut.

Sur proposition du conseil, l'assemblée générale peut également accorder la qualité de membre d'honneur de l'Institut aux personnes qui, n'ayant pas la qualité de juriste d'entreprise, ont contribué au rayonnement de la profession. La liste des membres d'honneur est insérée à la suite de la liste des membres de l'Institut.

L'assemblée générale se prononce en outre, par voie d'avis, propositions ou recommandations au conseil, sur tous objets intéressant l'Institut, et qui lui sont régulièrement soumis.

L'assemblée générale peut, pour autant que cela soit prévu au règlement d'ordre intérieur, déléguer au conseil des missions spécifiques qui lui sont dévolues aux termes de la présente loi.

Art. 6. Niemand mag de titel van bedrijfsjurist voeren wanneer hij niet voldoet aan de voorwaarden bepaald in artikel 4, en wanneer het Instituut hem niet de hoedanigheid van lid van het Instituut heeft verleend en hem niet heeft toegestaan de titel van bedrijfsjurist te voeren.

Iedereen overtreding van het voorgaande lid wordt gestraft met geldboete van tweehonderd frank tot duizend frank.

HOOFDSTUK III. – Bestuur en werking van het Instituut.

Afdeling 1. – De algemene vergadering.

Art. 7. § 1. De algemene vergadering van het Instituut bestaat uit de personen die zijn ingeschreven op de ledenlijst van het Instituut. Ze wordt voorgezeten door de voorzitter van de raad.

§ 2. De algemene vergadering wijst de leden van de raad aan alsmede de leden van het Instituut die zitting zullen nemen in de beroepscommissie.

Ze wijst, buiten de leden van het Instituut, eveneens een onafhankelijke deskundige aan die is belast met de controle van de inventaris en van de rekeningen. Deze deskundige wordt aangewezen voor een vernieuwbare periode van drie jaar.

De algemene vergadering keurt de jaarrekening van ontvangsten en uitgaven goed, verleent kwijting aan de raad van zijn beheer en aan de deskundige van zijn controle, neemt een beslissing over alle onderwerpen waarvoor deze wet en de verordeningen haar bevoegdheid verlenen.

Op voorstel van de raad stelt de algemene vergadering het bedrag van de lidmaatschapsbijdrage vast, het huishoudelijk reglement en de deontologische regels van het Instituut.

Op voorstel van de raad kan de algemene vergadering tevens de hoedanigheid van beschermend lid van het Instituut toekennen aan personen die de hoedanigheid van bedrijfsjurist niet bezitten maar die hebben bijgedragen tot de uitstraling van het beroep. De lijst van de beschermende leden wordt toegevoegd na de ledenlijst van het Instituut.

De algemene vergadering neemt bovendien, door middel van adviezen, voorstellen of aanbevelingen aan de raad, een standpunt in over alle onderwerpen die het Instituut aanbelangen en die haar op regelmatige wijze zijn voorgelegd.

De algemene vergadering kan specifieke taken die haar door deze wet zijn opgedragen, aan de raad delegeren, mits dit in het huishoudelijk reglement is bepaald.

§ 3. Les décisions de l'assemblée générale sont prises à la majorité des membres présents ou représentés, chaque membre ayant droit à une voix.

Le vote par procuration est autorisé selon les modalités fixées par le règlement d'ordre intérieur.

Les membres d'honneur et les membres honoraires de l'Institut visés à l'article 12 peuvent assister aux séances de l'assemblée générale. Ils disposent d'une voix consultative.

Art. 8. § 1er. L'assemblée générale se réunit au moins une fois l'an, à la date fixée par le conseil, qui peut prévoir de tenir la réunion par le biais de moyens de communication électronique, et selon les modalités fixées par le règlement d'ordre intérieur.

Lors de cette réunion, le conseil présente un rapport sur son activité pendant l'année écoulée, et soumet à l'approbation de l'assemblée l'inventaire des valeurs actives et passives de l'Institut, le compte annuel des recettes et des dépenses et le budget pour le nouvel exercice.

L'inventaire et les comptes doivent au préalable avoir été vérifiés par l'expert.

Les comptes sont dressés selon les modalités fixées par le règlement d'ordre intérieur, et sont communiqués par extrait aux membres. Ils doivent être tenus à la disposition des membres aux fins de consultation, par les soins du trésorier, au siège de l'Institut, pendant les quinze jours qui précèdent l'assemblée générale.

§ 2. Le conseil peut en outre convoquer l'assemblée générale chaque fois qu'il le juge utile. Il doit en tout cas la convoquer lorsque le cinquième des membres de l'assemblée en font la demande écrite, en indiquant l'objet qu'ils désirent voir porter à l'ordre du jour.

§ 3. Le règlement d'ordre intérieur fixe les délais de convocation aux assemblées générales et de communication des ordres du jour.

Section 2. - Du conseil.

Art. 9. § 1er. Le conseil est composé de vingt membres, dont dix d'expression française et dix d'expression néerlandaise, élus par l'assemblée générale pour un terme de trois ans, renouvelable deux fois, parmi les personnes inscrites à la liste des membres de l'Institut.

Lorsque durant le terme de trois ans, un mandat est vacant et qu'il n'y a pas de membre suppléant du même rôle linguistique disponible, le conseil peut coopter un nouveau membre du conseil. La première assemblée générale qui suit confirme le mandat du membre du conseil coopté; en cas de confirmation, le membre du conseil coopté termine le mandat de son

§ 3. De beslissingen van de algemene vergadering worden genomen bij meerderheid van de aanwezige of vertegenwoordigde leden. Elk lid heeft recht op één stem.

Het stemmen bij volmacht is toegestaan op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement.

De beschermende leden en de in artikel 12 bedoelde ereleden van het Instituut kunnen de algemene vergaderingen bijwonen. Ze beschikken over een raadgevende stem.

Art. 8. § 1. De algemene vergadering komt ten minste eenmaal per jaar bijeen, op de datum bepaald door de raad, die kan bepalen om de vergadering via elektronische communicatiemiddelen te houden en op de wijze bepaald door het huishoudelijk reglement.

Op deze bijeenkomst brengt de raad een verslag uit over zijn werkzaamheden van het afgelopen jaar en legt de inventaris van de activa en passiva van het Instituut, de jaarrekening van ontvangsten en uitgaven, alsmede de begroting voor het nieuwe boekjaar, ter goedkeuring voor.

De inventaris en de rekeningen moeten vooraf zijn gecontroleerd door de deskundige.

De rekeningen worden opgemaakt op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement en worden bij uittreksel aan de leden ter kennis gebracht. De penningmeester zorgt ervoor dat zij op de zetel van het Instituut voor de leden ter inzage liggen gedurende vijftien dagen voorafgaand aan de algemene vergadering.

§ 2. Bovendien kan de raad, telkens als hij het nuttig acht, de algemene vergadering bijeenroepen. Hij moet dat in ieder geval doen wanneer één vijfde van de leden van de vergadering dat schriftelijk vragen, met vermelding van het onderwerp dat zij op de agenda geplaatst wensen te zien.

§ 3. Het huishoudelijk reglement bepaalt de termijnen van oproeping voor de algemene vergaderingen en de termijnen van mededeling van de agenda's.

Afdeling 2. – De raad.

Art. 9. § 1. De raad is samengesteld uit twintig leden van wie er tien Nederlandstalig en tien Franstalig zijn, en die door de algemene vergadering gekozen worden uit de personen ingeschreven op de ledenlijst van het Instituut en dit voor een termijn van drie jaar, die tweemaal vernieuwbaar is.

Wanneer gedurende de termijn van drie jaar een mandaat openvalt en er geen plaatsvervangend lid van dezelfde taalrol beschikbaar is, kan de raad een nieuw raadslid coöpteren. De eerstvolgende algemene vergadering bevestigt het mandaat van het gecoöpteerde raadslid; bij bevestiging volbrengt het gecoöpteerde raadslid het mandaat van zijn

prédécesseur, sauf si l'assemblée générale en décide autrement. À défaut de confirmation, le mandat du membre du conseil coopté prend fin après l'assemblée générale, sans que cela porte préjudice à la régularité de la composition du conseil jusqu'à cette date.

§ 2. Le conseil élit parmi ses membres, un président et un ou deux vice-présidents.

Le président est, en alternance, choisi pour un terme de trois ans parmi les membres d'expression française ou néerlandaise. Le vice-président est choisi pour un terme de trois ans parmi les membres d'expression linguistique différente de celle du président. En cas d'élection de deux vice-présidents, ceux-ci seront chacun d'expression linguistique différente.

§ 3. Le conseil élit également parmi ses membres, pour un terme de trois ans, un secrétaire d'expression française, un secrétaire d'expression néerlandaise et un trésorier.

§ 4. Le règlement d'ordre intérieur fixe les modalités des élections visées au présent article ainsi que les modalités de la cooptation des personnes visées au paragraphe 1er, alinéa 2.

Art. 10. Le conseil se réunit selon les modalités fixées par le règlement d'ordre intérieur.

Ses décisions sont prises à la majorité des voix. En cas de parité, la voix du président est prépondérante.

Sans préjudice des délégations spéciales, le président du conseil ou deux membres du conseil représentent l'Institut dans les actes et en justice, tant en demandant qu'en défendant.

Art. 11. § 1er. Le conseil assure le fonctionnement de l'Institut.

Il a tous pouvoirs d'administration et de disposition qui ne sont pas réservés à l'assemblée générale.

§ 2. Le conseil dresse la liste des membres de l'Institut, en application des dispositions de la présente loi.

Il statue sur les demandes visées à l'article 4, § 2, dans un délai de soixante jours à compter de leur réception.

Lorsqu'il constate que les conditions prévues à l'article 4 ne sont pas remplies et qu'il estime devoir refuser l'inscription à la liste, le conseil notifie sa décision à l'intéressé par lettre recommandée à la poste.

L'intéressé peut demander à être entendu par le conseil, qui l'invite, par lettre recommandée à la poste, adressée au moins quinze jours à l'avance, à se présenter à la séance du conseil au cours de laquelle son cas fera l'objet d'un nouvel examen. L'intéressé peut être assisté d'un avocat ou d'un membre de l'Institut.

voorganger, tenzij de algemene vergadering er anders over beslist. Bij gebrek aan bevestiging eindigt het mandaat van het gecoöpteerde raadslid na afloop van de algemene vergadering, zonder dat dit afbreuk doet aan de regelmatigheid van de samenstelling van de raad tot op dat ogenblik.

§ 2. De raad kiest uit zijn leden een voorzitter en een of twee ondervoorzitters.

De voorzitter wordt beurtelings uit de Nederlandstalige en de Franstalige leden gekozen voor een termijn van drie jaar. De ondervoorzitter wordt voor een termijn van drie jaar gekozen uit de taalgroep waartoe de voorzitter niet behoort. Ingeval er twee ondervoorzitters worden gekozen, moet elk van hen tot een verschillende taalgroep behoren.

§ 3. De raad kiest eveneens uit zijn leden een Nederlandstalige secretaris, een Franstalige secretaris en een penningmeester, voor een termijn van drie jaar.

§ 4. Het huishoudelijk reglement bepaalt de nadere regels voor de in dit artikel bedoelde verkiezingen alsmede de nadere regels voor de coöptatie van de in paragraaf 1, tweede lid, bedoelde personen.

Art. 10. De raad vergadert op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement.

De beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

Onverminderd de bijzondere opdrachten vertegenwoordigen de voorzitter van de raad of twee leden van de raad het Instituut bij rechtshandelingen en rechtsvorderingen, hetzij als eiser hetzij als verweerder.

Art. 11. § 1. De raad staat in voor de werking van het Instituut.

Hij bezit elke bevoegdheid van bestuur en beschikking die niet uitsluitend aan de algemene vergadering is opgedragen.

§ 2. De raad stelt de ledenlijst van het Instituut op met toepassing van de bepalingen van deze wet.

Hij beslist over de aanvragen bedoeld in artikel 4, § 2, binnen een termijn van zestig dagen te rekenen van hun ontvangst.

Indien de raad vaststelt dat niet is voldaan aan de in artikel 4 gestelde voorwaarden en van oordeel is dat de inschrijving op de lijst moet worden geweigerd, brengt hij zijn beslissing ter kennis van de betrokkene bij een ter post aangetekende brief.

De betrokkene kan vragen om door de raad te worden gehoord; de raad nodigt de betrokkene minstens vijftien dagen van tevoren bij een ter post aangetekende brief uit om te verschijnen op de vergadering van de raad waar zijn aanvraag opnieuw onderzocht zal worden. De betrokkene kan zich laten

Si, au terme de son examen, le conseil estime devoir confirmer le refus d'inscription à la liste, il rend une décision motivée, adressée à l'intéressée par lettre recommandée à la poste. Cette décision, qui peut faire l'objet d'un recours devant la commission d'appel, conformément à l'article 18, est accompagnée de toutes les informations relatives à la procédure d'appel.

§ 3. Le conseil procède au retrait de la qualité de membre de l'Institut et de l'autorisation de porter le titre lorsque les conditions de l'article 4, § 1er, ne sont plus réunies. Il statue en ce cas conformément aux dispositions des alinéas 3 à 5 du § 2 du présent article.

§ 4. En cas de cessation temporaire de l'exercice, par un membre de l'Institut, de l'activité de juriste d'entreprise, le conseil peut, à la demande de l'intéressé, procéder à l'omission provisoire de son inscription à la liste des membres de l'Institut.

Art. 12. Le conseil peut accorder, selon les modalités fixées par le règlement d'ordre intérieur, la qualité de membre honoraire de l'Institut aux personnes ayant été inscrites à la liste des membres de l'Institut durant dix ans au moins.

La liste des membres honoraires est insérée à la suite de la liste des membres de l'Institut.

Section 3. - De la discipline.

Art. 13. Le pouvoir disciplinaire est exercé en premier ressort par la commission de discipline. Cette commission comprend deux chambres, l'une d'expression française, l'autre d'expression néerlandaise.

Chaque chambre est composée d'un président, juge au tribunal de première instance nommé par le Roi sur présentation du ministre de la Justice, ainsi que de deux juristes d'entreprise inscrits à la liste des membres de l'Institut depuis cinq ans au moins et désignés par le conseil en dehors de ses membres.

Pour chaque membre effectif, il est désigné un membre suppléant.

Les membres effectifs et suppléants exercent leurs fonctions pour un terme renouvelable de trois ans.

Art. 14. § 1er. Les sanctions disciplinaires sont :

- a) l'avertissement;
- b) la réprimande;
- c) la suspension pour un terme ne pouvant excéder deux années;
- d) la radiation de la liste des membres.

bijstaan door een advocaat of door een lid van het Instituut.

Indien de raad na onderzoek van oordeel is dat de weigering tot inschrijving op de lijst bevestigd moet worden, neemt hij een met redenen omklede beslissing, die bij een ter post aangetekende brief ter kennis wordt gebracht van de betrokkene. Deze beslissing, waartegen overeenkomstig artikel 18 beroep kan worden ingesteld bij de beroepscommissie, moet alle nodige inlichtingen betreffende de beroepsprocedure vermelden.

§ 3. De raad gaat over tot het intrekken van de hoedanigheid van lid van het Instituut en van de toestemming om deze titel te voeren, indien niet meer is voldaan aan de in artikel 4, § 1, gestelde voorwaarden. In dat geval beslist de raad overeenkomstig de bepalingen van het derde tot het vijfde lid van § 2 van dit artikel.

§ 4. Ingeval een lid van het Instituut zijn activiteit van bedrijfsjurist tijdelijk stopzet, kan de raad op verzoek van de betrokkene zijn inschrijving op de ledenlijst van het Instituut voorlopig weglaten.

Art. 12. Op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement kan de raad aan personen die ten minste tien jaar op de ledenlijst van het Instituut zijn ingeschreven, de hoedanigheid van erelid van het Instituut toekennen.

De lijst van ereleden wordt toegevoegd na de ledenlijst van het Instituut.

Afdeling 3. – Beroepstucht.

Art. 13. De beroepstucht wordt in eerste aanleg gehandhaafd door de tuchtcommissie. Deze commissie bestaat uit twee kamers, namelijk een Nederlandstalige en een Franstalige kamer.

Elke kamer is samengesteld uit een voorzitter, die rechter is in de rechtbank van eerste aanleg en benoemd wordt door de Koning op voordracht van de minister van Justitie, alsmede uit twee bedrijfsjuristen die ten minste vijf jaar op de ledenlijst van het Instituut zijn ingeschreven en door de raad buiten zijn leden worden aangewezen.

Voor elk effectief lid wordt een plaatsvervanger aangewezen.

De leden en de plaatsvervangers oefenen hun taken uit voor een vernieuwbare periode van drie jaar.

Art. 14. § 1. De tuchtstraffen zijn :

- a) de waarschuwing;
- b) de berisping;
- c) de schorsing voor ten hoogste twee jaar;
- d) de schrapping van de ledenlijst.

La suspension emporte interdiction, pendant la durée de la sanction, de porter le titre de juriste d'entreprise et de bénéficier des droits y attachés.

Un juriste d'entreprise radié peut uniquement être réinscrit à la liste des membres de l'Institut après l'expiration d'un délai de cinq ans depuis la date où la décision de radiation est passée en force de chose jugée et si des circonstances extraordinaires le justifient.

§1er/1. Les instances disciplinaires de l'Institut décident s'il y a lieu de rendre publiques les sanctions de suspension et de radiation et, le cas échéant, sous quelle forme.

Les instances disciplinaires de l'Institut peuvent suspendre le prononcé de la sanction disciplinaire ou surseoir à l'exécution de la sanction disciplinaire, le cas échéant moyennant les conditions particulières qu'elles fixent. En cas de non-respect des conditions fixées, le président de l'instance disciplinaire ayant prononcé la sanction disciplinaire convoque, d'office ou à la demande du président de l'Institut, le juriste d'entreprise à une audience de l'instance disciplinaire en vue soit de prononcer une sanction disciplinaire, soit de révoquer le sursis.

Les instances disciplinaires de l'Institut peuvent, dans leur décision, mettre à charge du juriste d'entreprise concerné à l'égard duquel une sanction disciplinaire a été prononcée, les frais qui ont été occasionnés par l'instruction et par l'examen à l'audience.

§ 2. Le Roi arrête, sur proposition ou après avis du conseil, le règlement de discipline de l'Institut et les règles concernant l'allocation des frais de la procédure disciplinaire.

Art. 15. § 1er. La commission de discipline est saisie par le conseil de l'Institut, agissant soit d'office, soit sur plainte émanant de tout intéressé.

Le conseil adresse à la commission de discipline un rapport dans lequel il expose les faits reprochés au juriste d'entreprise, et la référence aux dispositions légales, réglementaires ou disciplinaires concernées.

§ 2. La commission de discipline convoque le juriste d'entreprise par lettre recommandée à la poste, adressée au moins trente jours à l'avance.

La convocation contient, à peine de nullité :

- l'exposé des faits reprochés et la référence aux dispositions légales, réglementaires ou disciplinaires concernées;
- l'autorisation donnée au juriste d'entreprise ou à son conseil de consulter le dossier;
- la mention de la faculté d'adresser à la commission de discipline un mémoire auquel peuvent être jointes les pièces utiles à la défense.

De schorsing houdt het verbod in om de titel van bedrijfsjurist te voeren en de eraan verbonden rechten uit te oefenen, zolang deze tuchtstraf uitwerking heeft.

Een geschrapte bedrijfsjurist kan slechts worden heringeschreven op de ledenlijst van het Instituut na het verstrijken van een termijn van vijf jaar nadat de beslissing tot schrapping in kracht van gewijsde is gegaan en indien buitengewone omstandigheden het wettigen.

§ 1/1. De tuchtinstanties van het Instituut besluiten of zij de schorsing of de schrapping bekend zullen maken en, in voorkomend geval, op welke wijze dit dient te gebeuren.

De tuchtinstanties van het Instituut kunnen de uitspraak van de tuchtstraf opschorten of de uitvoering van de tuchtstraf uitstellen, in voorkomend geval onder de bijzondere voorwaarden die zij bepalen. Bij niet-naleving van de bepaalde voorwaarden roept de voorzitter van de tuchtinstantie die de tuchtstraf heeft uitgesproken, ambtshalve of op verzoek van de voorzitter van het Instituut, de bedrijfsjurist op om te verschijnen op een zitting van de tuchtinstantie, met het oog op het uitspreken van een tuchtstraf of het opheffen van het uitstel.

De tuchtinstanties van het Instituut kunnen in hun beslissing de kosten die voor het onderzoek en voor de behandeling op de hoorzitting werden gemaakt ten laste leggen van de betrokken bedrijfsjurist aan wie een tuchtstraf opgelegd werd.

§ 2. Op voorstel of na advies van de raad stelt de Koning het tuchtreglement van het Instituut en de regels inzake de toewijzing van de kosten van de tuchtprocedure vast.

Art. 15. § 1. Een zaak wordt bij de tuchtcommissie aanhangig gemaakt door de raad van het Instituut, hetzij op eigen initiatief, hetzij op klacht ingediend door iedere belanghebbende.

De raad bezorgt de tuchtcommissie een verslag waarin de aan de bedrijfsjurist ten laste gelegde feiten worden uiteengezet met verwijzing naar de betrokken wettelijke, bestuursrechtelijke of tuchtrechtelijke bepalingen.

§ 2. De tuchtcommissie roept de bedrijfsjurist ten minste dertig dagen van tevoren bij een ter post aangetekende brief op.

De oproepingsbrief vermeldt, op straffe van nietigheid :

- de uiteenzetting van de ten laste gelegde feiten en de verwijzing naar de betrokken wettelijke, bestuursrechtelijke of tuchtrechtelijke bepalingen;
- de toestemming aan de bedrijfsjurist of zijn raadsman om inzage te nemen van het dossier;
- de vermelding van de mogelijkheid om aan de tuchtcommissie een verweerschrift te richten waarbij

§ 3. Le juriste d'entreprise peut faire valoir sa défense verbalement ou par écrit. Il peut se faire assister par un avocat ou par un membre de l'Institut.

Il dispose d'un droit de récusation dans les cas prévus à l'article 828 du Code judiciaire. La commission de discipline composée autrement statue sur la récusation.

Le juriste d'entreprise peut également solliciter de la commission de discipline que son employeur ou, dans le cas visé à l'article 4, § 1er/1, son donneur d'ordre soit entendu, en sa présence, sur les faits qui lui sont reprochés.

§ 4. Les décisions de la commission de discipline sont motivées.

Elles sont notifiées, sous pli recommandé à la poste, au juriste d'entreprise et au conseil de l'Institut.

La notification est accompagnée, à peine de nullité, des informations relatives aux modalités et aux délais d'opposition et d'appel.

Art. 16. Le juriste d'entreprise à charge duquel une décision de la commission de discipline a été rendue par défaut peut faire opposition à cette décision dans un délai d'un mois à compter de la notification.

A peine d'irrecevabilité, l'opposition doit être notifiée, dans le délai prescrit, à la commission de discipline, par pli recommandé à la poste.

La commission de discipline informe le conseil de l'opposition formée contre sa décision.

La procédure d'opposition est régie conformément aux §§ 2 et suivants de l'article 15.

L'opposant qui fait défaut une nouvelle fois n'est plus recevable à faire opposition.

Art. 17. L'appel des décisions de la commission de discipline est porté devant une commission d'appel. Cette commission comprend deux chambres, l'une d'expression française, l'autre d'expression néerlandaise.

Chaque chambre est composée d'un président, conseiller auprès d'une cour d'appel, ainsi que d'un juge au tribunal de l'entreprise et d'un juge au tribunal du travail, présentés par le ministre de la Justice et nommés par le Roi. Elle est également composée de deux juristes d'entreprise inscrits à la liste des membres de l'Institut depuis dix ans au moins et élus par l'assemblée générale sur deux listes doubles présentées par le conseil. Ceux-ci ne peuvent être membres du conseil de l'Institut.

Pour chaque membre effectif, il est désigné un membre suppléant.

alle voor zijn verweer nuttige stukken gevoegd kunnen worden.

§ 3. De bedrijfsjurist kan zijn verweer mondeling of schriftelijk voordragen. Hij kan zich laten bijstaan door een advocaat of door een lid van het Instituut.

Hij beschikt over een recht van wraking in de gevallen bepaald bij artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek. Over de wraking beslist de anders samengestelde tuchtcommissie.

De bedrijfsjurist mag aan de tuchtcommissie eveneens vragen dat zijn werkgever of, in het in artikel 4, § 1/1, bedoelde geval, dat zijn opdrachtgever in zijn aanwezigheid wordt gehoord over de feiten die hem worden verweten.

§ 4. De beslissingen van de tuchtcommissie zijn met redenen omkleed.

Zij worden bij een ter post aangetekende brief ter kennis gebracht van de bedrijfsjurist en van de raad van het Instituut.

Samen met deze kennisgeving worden, op straffe van nietigheid, de nodige inlichtingen verstrekt betreffende de regels en de termijnen voor het aantekenen van verzet en hoger beroep.

Art. 16. De bedrijfsjurist tegen wie de tuchtcommissie een beslissing bij verstek heeft gewezen, kan daartegen verzet doen binnen een termijn van één maand te rekenen van de kennisgeving van de beslissing.

Het verzet moet op straffe van onontvankelijkheid, binnen de voorgeschreven termijn ter kennis worden gebracht van de tuchtcommissie bij een ter post aangetekende brief.

De tuchtcommissie brengt de raad op de hoogte van het verzet tegen haar beslissing.

Het verzet wordt geregeld overeenkomstig de §§ 2 en volgende van artikel 15.

Wanneer de eiser in verzet opnieuw verstek laat gaan, is geen nieuw verzet mogelijk.

Art. 17. Hoger beroep tegen de beslissingen van de tuchtcommissie wordt aanhangig gemaakt bij een beroepscommissie. Deze commissie bestaat uit twee kamers, namelijk één Nederlandstalige en één Franstalige kamer.

Elke kamer is samengesteld uit een voorzitter, die raadsheer is bij een hof van beroep, uit een rechter in de ondernemingsrechtbank en een rechter in de arbeidsrechtbank, allen voorgedragen door de minister van Justitie en benoemd door de Koning. Ze is eveneens samengesteld uit twee bedrijfsjuristen die ten minste tien jaar op de ledenlijst van het Instituut zijn ingeschreven en door de algemene vergadering gekozen worden op twee dubbeltallen voorgedragen door de raad. Zij mogen geen lid zijn van de raad van het Instituut.

Les membres effectifs et suppléants exercent leurs fonctions pour un terme renouvelable de trois ans.

Art. 18. § 1er. Le juriste d'entreprise concerné ainsi que le conseil peuvent interjeter appel des décisions de la commission de discipline.

A peine d'irrecevabilité, l'appel doit être introduit auprès de la commission d'appel, par pli recommandé à la poste, dans un délai de trente jours à compter de la notification de la décision de la commission de discipline.

La commission d'appel informe le conseil de l'appel introduit par le juriste d'entreprise.

§ 2. La commission d'appel invite le juriste d'entreprise par lettre recommandée à la poste, adressée au moins un mois à l'avance, à se présenter devant elle.

Les dispositions des §§ 2, 3 et 4 de l'article 15 et les dispositions de l'article 16 sont applicables, mutatis mutandis, devant la commission d'appel.

Art. 19. La décision de la commission d'appel peut faire l'objet d'un pourvoi en cassation conformément aux dispositions de la quatrième partie, livre III, titre Ivbis, du Code judiciaire.

Art. 20. Les recours contre les décisions de la commission de discipline et de la commission d'appel sont suspensifs.

Art. 21. Le conseil notifie à l'employeur ou, dans le cas visé à l'article 4, § 1er/1, au donneur d'ordre du juriste d'entreprise concerné les décisions définitives de suspension ou de radiation.

Toutefois, lorsque les décisions visées à l'alinéa qui précède ont trait à des faits étrangers aux activités que le juriste d'entreprise concerné exerce au sein de son entreprise, le conseil ne peut les notifier à l'employeur ou, dans le cas visé à l'article 4, § 1er/1, au donneur d'ordre. En ce cas, le conseil limite l'information de l'employeur ou, dans le cas visé à l'article 4, § 1er/1, du donneur d'ordre à la seule communication des sanctions prononcées.

CHAPITRE IV. - Dispositions transitoires.

Art. 22. § 1er. Le conseil sera formé pour la première fois au terme d'une élection organisée à la diligence du ministre de la Justice, dans les six mois qui suivront l'entrée en vigueur de la présente loi.

Un arrêté royal fixera les modalités de cette élection.

Voor elk effectief lid wordt een plaatsvervanger aangewezen.

De leden en de plaatsvervangers oefenen hun taken uit voor een vernieuwbare periode van drie jaar.

Art. 18. § 1. De betrokken bedrijfsjurist, alsmede de raad kunnen beroep instellen tegen de beslissingen van de tuchtcommissie.

Het beroep bij de beroepscommissie moet, op straffe van onontvankelijkheid, binnen een termijn van dertig dagen te rekenen van de kennisgeving van de beslissing van de tuchtcommissie worden ingesteld bij een ter post aangetekende brief.

De beroepscommissie brengt de raad op de hoogte van het hoger beroep ingesteld door de bedrijfsjurist.

§ 2. De beroepscommissie nodigt de bedrijfsjurist ten minste één maand van tevoren bij een ter post aangetekende brief uit om voor haar te verschijnen.

De bepalingen van de §§ 2, 3 en 4 van artikel 15 en de bepalingen van artikel 16 zijn van overeenkomstige toepassing op de beroepscommissie.

Art. 19. Tegen de beslissing van de beroepscommissie kan cassatieberoep worden ingesteld overeenkomstig de bepalingen van het vierde deel, boek III, titel IVbis, van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 20. De rechtsmiddelen tegen de beslissingen van de tuchtcommissie en de beroepscommissie hebben schorsende kracht.

Art. 21. De raad stelt de werkgever of, in het in artikel 4, § 1/1, bedoelde geval, de opdrachtgever van de betrokken bedrijfsjurist in kennis van de definitieve beslissingen van schorsing of schrapping.

Wanneer echter de beslissingen bedoeld in het voorgaande lid betrekking hebben op feiten die vreemd zijn aan de activiteiten die de betrokken bedrijfsjurist in zijn onderneming uitoefent, mag de raad de werkgever of, in het in artikel 4, § 1/1, bedoelde geval, de opdrachtgever hiervan niet in kennis stellen. In dat geval beperkt de raad de informatie aan de werkgever of, in het in artikel 4, § 1/1, bedoelde geval, aan de opdrachtgever tot de loutere mededeling van de uitgesproken straffen.

HOOFDSTUK IV. - Overgangsbepalingen.

Art. 22. § 1. De raad wordt voor de eerste keer opgericht na een verkiezing die door toedoen van de minister van Justitie georganiseerd wordt binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet.

Een koninklijk besluit bepaalt de wijze waarop deze verkiezing wordt geregeld.

Pourra participer à cette élection toute personne qui en fera la demande écrite auprès du ministre de la justice et qui joindra à sa demande :

- a) une copie certifiée conforme de son diplôme, tel qu'exigé à l'article 4, § 1er, 1°, de la présente loi;
- b) une attestation écrite de son employeur ou, dans le cas visé à l'article 4, § 1er/1, de son donneur d'ordre, aux termes de laquelle celui-ci atteste qu'à sa connaissance, son entreprise répond à la notion d'entreprise au sens de l'article 4, § 1er, 2°, de la présente loi, et que la personne concernée exerce au sein de son entreprise des activités identiques à celles décrites à l'article 4, § 1er, 3° et 4°, de la présente loi.

§ 2. Dans les trois mois à compter de l'élection prévue au § 1er, le conseil :

- a) arrêtera les règles relatives à l'établissement de la liste des membres de l'Institut;
- b) dressera la liste des membres de l'Institut et statuera sur les demandes d'octroi de la qualité de juriste d'entreprise;
- c) établira le projet de règlement d'ordre intérieur;
- d) convoquera l'assemblée générale.

Lors de sa première réunion, l'assemblée générale arrêtera le règlement d'ordre intérieur sur proposition du conseil.

§ 3. La commission d'appel sera formée pour la première fois dans les six mois qui suivront l'entrée en vigueur de la présente loi. Les membres de la commission d'appel, à l'exception des présidents de chambre, seront également désignés au terme d'une élection organisée à la diligence du ministre de la Justice, conformément aux dispositions du § 1er du présent article.

§ 4. Dans les cinq ans qui suivront l'entrée en vigueur de la présente loi, les juristes d'entreprise composant la commission de discipline justifieront de l'ancienneté requise à l'article 13 de la présente loi si, de l'avis du conseil, ils remplissent, depuis cinq ans au moins, les conditions de l'article 4, § 1er.

Dans les dix ans qui suivront l'entrée en vigueur de la présente loi, les juristes d'entreprises composant la commission d'appel justifieront de l'ancienneté requise à l'article 17 de la présente loi si, de l'avis de l'assemblée générale, ils remplissent, depuis dix ans au moins, les conditions de l'article 4, § 1er.

Aan deze verkiezing mag deelnemen ieder die hiertoe een schriftelijk verzoek indient bij de minister van Justitie en die bij zijn verzoek voegt :

- a) een voor eensluidend verklaard afschrift van zijn diploma, zoals voorgeschreven in artikel 4, § 1, 1°, van deze wet;
- b) een schriftelijk attest van zijn werkgever of, in het in artikel 4, §1/1 bedoelde geval van zijn opdrachtgever, luidens welke deze verklaart dat naar zijn weten zijn onderneming beantwoordt aan het begrip onderneming in de zin van artikel 4, § 1, 2°, van deze wet, en dat de betrokken persoon binnen zijn onderneming activiteiten uitoefent die gelijk zijn aan die beschreven in artikel 4, § 1, 3° en 4°, van deze wet.

§ 2. Binnen drie maanden te rekenen van de verkiezing bedoeld in § 1, moet de raad :

- a) de voorschriften bepalen met betrekking tot het opstellen van de lijst van de leden van het Instituut;
- b) de ledenlijst van het Instituut opstellen en beslissen over de aanvragen tot toekenning van de hoedanigheid van bedrijfsjurist;
- c) het ontwerp van huishoudelijk reglement opstellen;
- d) de algemene vergadering bijeenroepen.

Tijdens zijn eerste vergadering stelt de algemene vergadering het huishoudelijk reglement vast op voorstel van de raad.

§ 3. De beroepscommissie wordt voor de eerste keer opgericht binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet. De leden van de commissie van beroep, met uitzondering van de kamervoorzitters, worden eveneens aangesteld na een verkiezing die door toedoen van de minister van Justitie georganiseerd wordt overeenkomstig de bepalingen van § 1 van dit artikel.

§ 4. Binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet moeten de bedrijfsjuristen waaruit de tuchtcommissie samengesteld is, de anciënniteit bewijzen die bij artikel 13 van deze wet vereist is, indien de raad van mening is dat ze sedert minstens vijf jaar voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 4, § 1.

Binnen tien jaar na de inwerkingtreding van deze wet moeten de bedrijfsjuristen waaruit de beroepscommissie samengesteld is, de anciënniteit bewijzen die bij artikel 17 van deze wet vereist is, indien de algemene vergadering van mening is dat ze sedert minstens tien jaar voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 4, § 1.